

In het kader van het 25-jarig bestaan bezoekt Veeteelt een keer per maand opnieuw de personen achter een bedrijfsreportage die in de afgelopen 25 jaar in Veeteelt heeft gestaan. De snelle groeier, de stopper of de emigrant; ze komen allemaal aan bod.

In deel 5 van de serie Wim en Thea Snuverink uit Tien-deveen. De pioniers van roodbonte holsteins beëindigen in 1994 hun bedrijf vanwege rugklachten van Wim. Toch blijft de familie Snuverink actief in de sector die hen zo dicht aan het hart ligt.

	1986	2009
Aantal koeien:	69	—
Gemiddelde productie:	7899	—
Favoriete stier:	Triple Threat Shottle	
Favoriete koe:	Scarlet Redrose	

Op "De Bongert" is het fraaie melkvee ijverig en roodbont

Wim en Thea Snuverink zijn in 1994 met hun bedrijf 'De Bongert' uit Tien-deveen begonnen met de fokkerij van roodbonte holsteins. Het bedrijf is nu een van de grootste in Nederland. De familie Snuverink heeft een uitgebreid fokprogramma met een groot aantal koeien en stieren. De koeien zijn vooral bekend om hun hoge productie en goede gezondheid. De stieren zijn vooral bekend om hun goede karakter en goede melkproductie. De familie Snuverink heeft ook een uitgebreid fokprogramma met een groot aantal koeien en stieren. De koeien zijn vooral bekend om hun hoge productie en goede gezondheid. De stieren zijn vooral bekend om hun goede karakter en goede melkproductie.

Wim en Thea Snuverink beëindigden bedrijf in 1994 Holsteinpioniers blijven actief

Vijftien jaar geleden beëindigden holsteinpioniers Wim en Thea Snuverink hun bedrijf, maar ze bleven actief in de sector. Jaarlijks bezoeken ze samen Canada of Amerika en ze hebben nog altijd een uitgesproken mening over fokkerij.

tekst **Florus Pellikaan**

Het lijkt in het Drentse dorpje Tiendeveen een stukje Canada of Amerika: een grote bungalow op een ruim perceel omgeven door een witgeschilderde afrastering. Het illustreert mooi dat de bewoners Wim (57) en Thea (55) Snuverink al hun hele leven georiënteerd zijn op wat er aan de overkant van de oceaan gebeurt. Ze waren een van de eersten die eind jaren zeventig het roodbonte holsteinras met succes vanuit Noord-Amerika naar Nederland haalden. 'Wij houden ervan dingen te doen die een ander niet doet, maar waar anderen wel belangstelling voor hebben. We noemen onszelf niet eigenwijs, maar we hebben wel een eigen wijze', vertelt Wim Snuverink lachend. De omschakeling van mrij naar roodbon-

te holsteins kunnen Wim en Thea Snuverink zich nog feilloos herinneren. 'We zijn grootgebracht met mrij-koeien en moesten beiden al heel vroeg melken. Er waren destijds koeien die we vanwege de diepe uiers eerst op een blokje moesten zetten om ze te kunnen melken', vertelt Wim. 'Toen ik voor een cursus in Oenkerk was, ben ik op bezoek geweest bij Yde Hellinga. Zijn aangekochte holsteins gaven twee keer zoveel melk uit fraaie en hoog opgehangen uiers.'

75 Triple Threatdochteren
Snuverink was meteen onder de indruk en raakte het beeld niet meer kwijt. 'Er ging bij mij een Willie Wortellampje branden hoe onze koeien eruit zouden komen te zien wanneer we gingen in-

kruisen.' Het enige probleem was het zwarte haarkleed van de eerste holsteins. Wim moest van zijn vader de veestapel rood houden. Er verschenen mogelijkheden aan de horizon toen Wim en Thea Snuverink in 1975 deelnamen aan een van de eerste holsteinexcursies naar Canada. Als antwoord op de zoektocht naar roodbonte holsteins toonde Henk Morsink namens Caneda Holstein de roodbonte holsteinstier Branderlea Citation Topper. 'Ons enthousiasme werd nogmaals bevestigd, waardoor we onze mrij-koeien meteen zijn gaan insemineren met bijvoorbeeld BC Topper. Ook Triple Threat heeft bij ons grote dingen gedaan', stelt Wim. 'Er is een moment geweest dat we 75 dochters van Triple Threat op het bedrijf hadden.'

'In die tijd gingen we in de fokkerij ontzettend snel vooruit, natuurlijk door heterosis. Maar daarnaast speelde ook "boerheterosis": de voorkeursbehandeling. Van de eerste vijftien holsteinkalveren die geboren werden, waren er veertien vrouwelijk en wat waren wij trots op deze dieren', vertelt Thea.

Wim Snuverink in 1986: 'We maakten van mrij-vee ijm-vee: ijverig roodbont melkvee'

Wim Snuverink in 2009: 'Ik vrees dat er weinig regionale keuringen overblijven'

ning te volgen.' Snuverink stelt dat er altijd veel te leren valt aan de overkant van de oceaan. Zo is er de gastvrijheid. 'In Canada zagen we een bordje langs de weg staan met de tekst: "Kom en bekijk onze holsteinbabykalfjes". In Nederland ben ik dat nog nooit tegengekomen. Onze melkveehouderij is te veel vervreemd van de consument.'

Streven naar rondere koe
Is het niet moeilijk om als ex-boer nu op het erf van andere veehouders te komen? Wim Snuverink na een korte stilte: 'Soms kom ik wel eens thuis en dan ben ik een beetje van slag omdat ik vind dat de dierverzorging te wensen overlaat.' Thea vult aan: 'Wim kwam eens thuis met stro aan de sokken. Hij had bij een veehouder de kalverhokjes gestrooid, omdat het erg nodig was. Dat is onze liefde voor dieren.'

Over de fokkerij hebben Wim en Thea Snuverink nog altijd een duidelijke mening. 'Veehouders moeten streven naar een niet te scherpe, wat rondere koe met een onberispelijke uier en benen. Er moeten minimaal twee roostersleuven tussen de voorpoten zitten. Dat was onze true-type in 1975 en dat is het nog steeds. De scherpe holsteinkoe heeft meer dan tien jaar het fokdoel bepaald. Dat heeft voor een enorme productiedrang gezorgd, maar niet alle veehouders kunnen een koe met 11.000 kilo melk managen.' Snuverink adviseert veehouders alleen stieren met minimaal 85 procent betrouwbaarheid in te zetten. 'Echte fokstieren hebben 99 procent betrouwbaarheid.'

De economie heeft de liefhebberij in fokkerij volgens Snuverink grotendeels verdreven. 'Er zullen altijd wel een paar fokkerijfanaten overblijven, want die heb je bij honden en katten ook, maar de groep is heel klein. Hopelijk hebben we over een paar jaar nog een grote nationale keuring, maar we vrezen dat er weinig regionale keuringen overblijven en dat is jammer.'

'De Bongert', zoals de boerderij van Snuverink heette, boekte resultaat en genoot veel aandacht. 'We hadden niet de beste holsteins, omdat sommige collega's destijds met beter uitgangsmateriaal begonnen. Wij waren alleen wel bijna de enige waar alles te koop was. Dat hadden we in Canada geleerd. De deur heeft bij ons altijd opengestaan voor kijken en kopen.'

Geen ruimte voor een traan
Wim en Thea Snuverink fokten in hun carrière onder andere de stieren Red Thorman en Bon Glorentum en behaalden een 1a-positie op de NRM van 1988. In 1994 stopten ze met melken vanwege rugklachten van Wim. Beide zoons hadden geen belangstelling om de boerderij voort te zetten. De veehouders hebben er vijf jaar over gedaan om het bedrijf te beëindigen. Langzaam hebben ze naar het moment toegeleefd door steeds iets minder koeien te gaan melken. 'Het feit dat we de wereld zagen verande-

ren heeft de beslissing om te stoppen makkelijker gemaakt', vertelt Wim. 'We waren destijds in Texas bij een veehouder die tot achter de komma uitgerekend had tot welke minimum melkgift een koe rendabel is. Gaf een koe die niet, dan moest ze opstappen. Wij zagen vijftien jaar geleden dat deze tijd ook in Nederland zou komen. We voorzagen dat er geen ruimte meer zou zijn voor onze liefhebberij en dat een traan laten voor een koe die het bedrijf verlaat niet meer zou kunnen.'

Sinds tien jaar werkt Wim Snuverink nu bij Ingenieursbureau Heemskerk als rayonvertegenwoordiger en evaluator van het GMS-paringsprogramma. 'Ik vind het prachtig om met kennis en productie wat bij te dragen op bedrijven van collega's. Om up-to-date te blijven gaan Thea en ik bijna ieder jaar naar Canada om de holsteinconferentie bij te wonen en stieren te bekijken of naar Amerika om een voedings- of managementtrain-